

ENERGIE EN ERFGOED

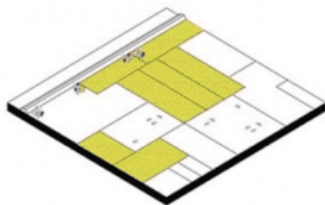

Kunnen culturele en energieke waarde samengaan?

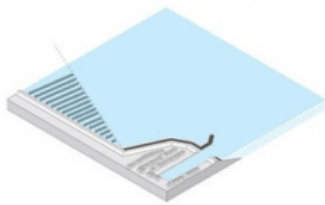
Dit ontwerp onderzoek onderzoekt de mogelijkheden om duurzame energie op te wekken in cultureel waardevolle gebieden op een manier die de erfgoedwaarde kan versterken. Er is specifiek gekeken naar de mogelijkheden voor:

- monumenten (gebouwen);
- beschermde dorps- en stadsgezichten;
- landschappen.

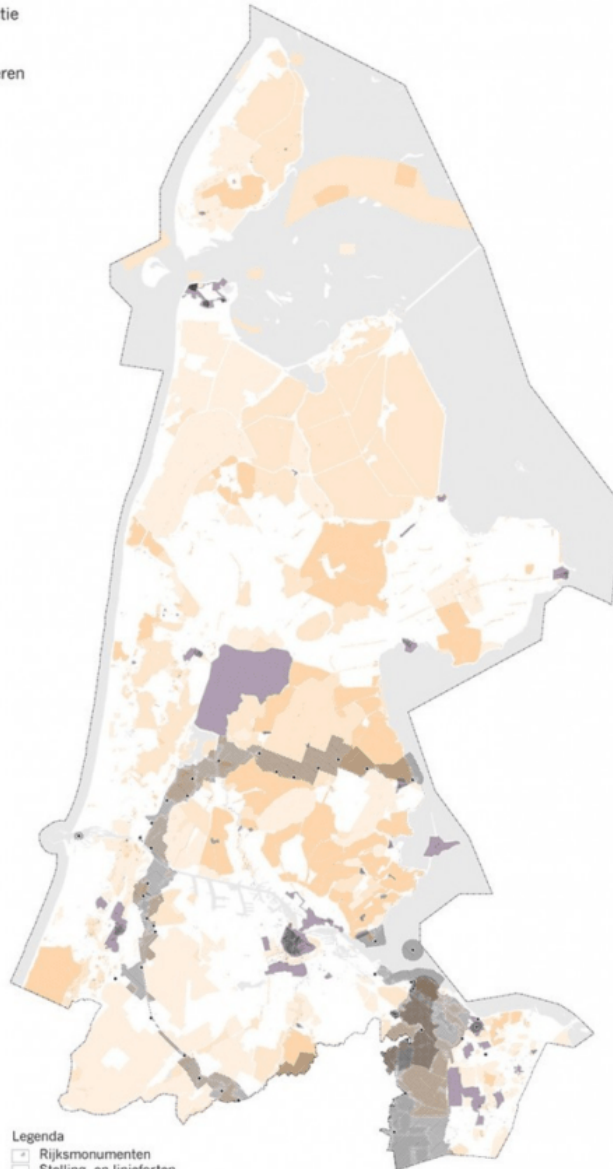
Uitgangspunt is niet om de maximale energieproductie te realiseren binnen de belemmeringen van het erfgoedbeleid maar te zoeken naar de toegevoegde waarde die productie van duurzame energie kan leveren aan cultureel erfgoed.

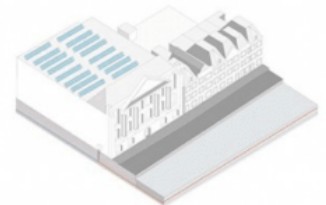
De schootvelden van de Hollandse Waterlinie kunnen aangezet worden door het verbouwen van energiegewassen, bijvoorbeeld natte teelten (isodode).

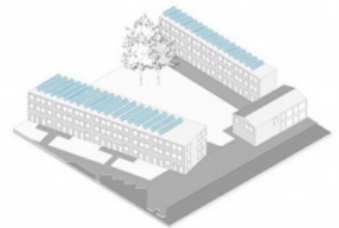
De plaatsing van installaties voor de opwek van duurzame energie kan het zichtlijnen van en naar de historische havens aan het IJsselmeer accentueren.

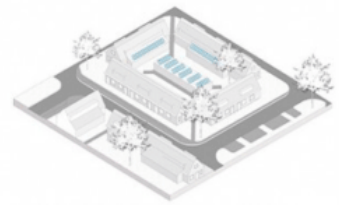
- Legenda**
- Rijksmonumenten
  - Stelling- en linieforten
  - Beschermde stads-/dorpsgezicht
  - Stelling van Den Helder
  - Stelling van Amsterdam
  - Nieuwe Hollandse Waterlinie
  - Gebied met cultuurhistorische waarde

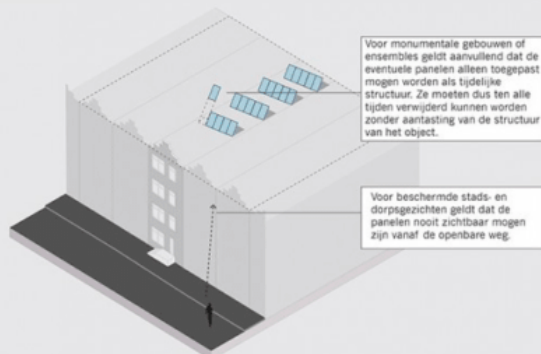
Verwarming van monumenten door thermische energie uit oppervlaktewater dat onderdeel is van het beschermde stadsgezicht.

In de repeterende strokenbebouwing van de tuinsteden is het goed denkbaar de platte daken te voorzien van zonnepanelen, eventueel in combinatie met groene- en/of blauwe daken.

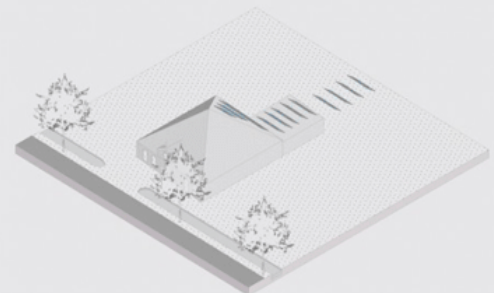
In tuindorpen kunnen de originele voorzieningengebouwen op centrale plekken in de buurt een heraanvaarding van hun publieke functie krijgen door een rol te spelen in de energiehuishouding van de betreffende buurt.

Voor monumentale gebouwen of ensembles geldt aanvullend dat de eventuele panelen alleen toegepast mogen worden als tijdelijke structuur. Ze moeten dus ten alle tijden verwijderd kunnen worden zonder aantasting van de structuur van het object.

Voor beschermde stads- en dorpsgezichten geldt dat de panelen nooit zichtbaar mogen zijn vanaf de openbare weg.

De mogelijkheden voor het opwekken van duurzame (zonne) energie in erfgoedgebieden zijn beperkt. Om verschillende redenen is de opwek van windenergie in combinatie met erfgoed in de gebouwde omgeving niet wenselijk. Voor het plaatsen van panelen voor de opwek van elektriciteit of zonne-warmte gelden strikte randvoorwaarden.

In beschermde dorpsgezichten en lintbebouwing gelden dezelfde beperkingen als in beschermd stadsgezicht. Op eigen erg mag, mits niet zichtbaar vanaf de openbare weg zonne-energie worden opgewekt. Aanvullende geldt hierbij de volgende afweging: eerst een opstelling op het erf, daarna op schuren en andere bijgebouwen en dan eventueel op de boederijwoning.